

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 101/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť MKM REMONT, s. r. o., Svätý Kríž 43, IČO 31 633 099, zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Ďurajdom, Kukučínova 12, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 16, čl. 17 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 186/2017 z 18. apríla 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 93/2018 z 31. júla 2019, ako aj ich vydaniu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť MKM REMONT, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť MKM REMONT, s. r. o., Svätý Kríž 43, IČO 31 633 099 (ďalej len „s'ťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 16, čl. 17 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 186/2017 z 18. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 93/2018 z 31. júla 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), ako aj ich vydaniu predchádzajúcim postupom.

2. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2019 na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti a priložených príloh vyplýva, že na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) s'ťažovateľka ako žalobkyňa podala proti žalovanej Obci Svätý Kríž, Svätý Kríž 43, IČO 00 315 508 (ďalej len „žalovaná“), žalobu o zaplatenie pohľadávky v sume 49617,12 € s príslušenstvom z titulu dlhu vzniknutého neplnením záväzku vyplývajúceho z kúpnej zmluvy. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 Cb 46/2014 z 26. júla 2017 (ďalej len „rozsudok okresného

súdu“) tak, že žalobu sťažovateľky zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania proti sťažovateľke. Žalovaná sa proti rozsudku okresného súdu odvolala.

3.1 Krajský súd svojím rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu a priznal žalobkyni nárok na zaplatenie trov odvolacieho konania. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, v ktorom poukazovala vo vzťahu k jeho prípustnosti na dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3.2 Najvyšší súd svojím uznesením dovolanie sťažovateľky podľa § 477 písm. c) a f) CSP odmietol.

3.3 Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie poukázala na to, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nezohľadnili ňou namietaný nesprávny procesný postup okresného súdu, ktorého rozsudok považovala za prekvapivý preto, že tento súd podľa nej ani na jednom zo 7 nariadených pojednávaní neuviedol, ako sa mu javí predmetná vec po právnej stránke, a vykonal rozsiahle dokazovanie smerom nezodpovedajúcim jeho záverom prijatým v rozsudku okresného súdu. Žaloba sťažovateľky bola okresným súdom zamietnutá, pretože dospel k záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy, na základe ktorej si sťažovateľka uplatňovala svoju pohľadávku, a taktiež k záveru o oprávnenosti žalovanou vznesenej námietky premlčania. Uvedené otázky podstatné pre rozhodnutie v tejto veci mal podľa sťažovateľky okresný súd posúdiť predbežne ešte pred vykonaním dokazovania, ktoré vzhľadom na svoj rozsah a smer, ktorým bolo okresným súdom vedené, odporuje zásade hospodárnosti a účelnosti súdneho konania. Okresný súd v dôsledku uvedeného procesného postupu znemožnil sťažovateľke, aby si riadne uplatňovala všetky prostriedky procesného útoku, pretože sa sústredila predovšetkým na preukazovanie existencie samotnej zmluvy.

3.4 Sťažovateľka poukázala na to, že sa nestotožňuje ani so záverom súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorá podľa nich svojím účelom odporuje zákonu, ktorú uvedené súdy odôvodnili tým, že kúpnu zmluvu uzatváral konateľ a spoločník sťažovateľky [REDACTED], ktorý súčasne vykonával funkciu starostu žalovanej, čím porušil § 13a ods. 1 písm. h) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) a čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane verejného záujmu“). Podľa sťažovateľky dotknutá kúpna zmluva spĺňala všetky náležitosti podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka. Následne poukázala na to, že aj podľa ustálenej judikatúry súdov sa ustanovenie o neplatnosti právnych úkonov pre rozpor so zákonom má vykladať reštriktívne, a nie extenzívne. Vzhľadom na uvedené podľa nej konanie [REDAKOVANÉ], ktorým sa dopustil protiprávneho konania a ktoré malo trestnoprávne následky, nie je možné vždy a za každých okolností stotožňovať s rozporom právneho úkonu so zákonom. Navyše, poukázala na skutočnosť, že dotknutá kúpna zmluva bola podpísaná sťažovateľkou v zastúpení [REDAKOVANÉ] a na strane kupujúcej príspevkovou organizáciou žalovanej v zastúpení jej štatutárneho zástupcu [REDAKOVANÉ] a samotné protiprávne konanie [REDAKOVANÉ] bolo predmetom iného (trestného) konania, v ktorom bol aj riadne postihnutý.

3.5 Okresný súd v odôvodnení rozsudku zároveň uviedol, že na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu, avšak v čase podania žaloby bolo právo sťažovateľky už premlčané aj z dôvodu, podľa ktorého v predmetnej veci nebolo možné aplikovať § 407 ods. 3 zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) vo vzťahu k prerušeniu plynutia premlčacej doby. Sťažovateľka v tejto súvislosti argumentovala poukázaním na čiastkové úhrady, ktoré jej žalovaná uhradila v celkovej sume 81 445,10 €, ktoré podľa nej boli úhradami z rovnakého právneho titulu, pričom zo strany žalovanej podľa nej neboli predložené dôkazy svedčiace o tom, že zrealizované úhrady na účet sťažovateľky by mali byť započítané k inému právnomu titulu. Vzhľadom na uvedené súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci mali v tomto prípade dôvod na aplikáciu § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka (čiastočné plnenie dlžníka môže mať účinky uznania zvyšku dlhu), t. j. dospieť k záveru o uznaní dlhu žalovanou, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby a aj podaniu žaloby podľa sťažovateľky v rámci plynutia tejto doby.

3.6 Sťažovateľka poukázala ďalej na to, že najvyšší súd jej dovolanie odmietol svojím uznesením, v ktorom poukázal na skutočnosť, že najprv skúmal prípustnosť žalovanou podaného dovolania s odkazom na ňou namietané dôvody napĺňajúce § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Podľa najvyššieho súdu v predmetnej veci k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP (nesprávny procesný postup

okresného súdu, v dôsledku ktorého došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia) nedošlo a taktiež konštatoval, že dovolací dôvod je sťažovateľkou vymedzený spôsobom zodpovedajúcim dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 432 ods. 2 CSP. Vo vzťahu k druhému dôvodu dovolania, namietanej existencii vady podľa § 421 písm. a) CSP dovolací súd podľa sťažovateľky poukázal len na všeobecnú konštatáciu týkajúcu sa definovania nesprávneho právneho posúdenia veci a následne uviedol, že sťažovateľka namietala skutkové závery súdov zúčastnených na rozhodovaní v jej veci. Sťažovateľka s uvedeným záverom najvyššieho súdu nesúhlasí a v tejto súvislosti poukázala na samotný obsah ňou podaného dovolania, v ktorom sa zaoberala otázkou právnej kvalifikácie posudzovaného právneho úkonu kúpnej zmluvy a uviedla konkrétne ustanovenia Občianskeho, resp. Obchodného zákonníka, a s tým súvisiace reálne úkony žalovanej (čiastočná úhrada na základe spochybňovaného právneho úkonu – kúpnej zmluvy), v súvislosti s ktorými poukázala na uznanie záväzku podľa § 407 Obchodného zákonníka.

3.7 Podľa sťažovateľky súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci konali v rozpore so zákonom, čím obmedzili jej práva vo väčšej miere, než im to dovoľuje zákon, v dôsledku čoho došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2, 3 a čl. 13 ods. 1 ústavy.

3.8 K porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2, 47 ods. 1 a 2, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť preto, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v jej veci podľa nej iba automaticky prevzali dôkazy vykonané okresným súdom, čím porušili jej právo na objektívne posúdenie predmetu sporu. Najvyšší súd podľa sťažovateľky pochybil aj tým, že sa v konaní zaoberal len splnením procesných podmienok dovolania a následne toto dovolanie odmietol bez meritórneho posudzovania vecného rozhodovania okresného súdu a krajského súdu, napriek tomu, že sťažovateľka v podanom dovolaní kvalifikovane uvedené podmienky dovolania špecifikovala. V dôsledku uvedeného postupu najvyššieho súdu došlo podľa jej názoru k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, resp. porušeniu jej práva na úhradu požadovaného peňažného plnenia od žalovanej.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby v predmetnej veci svojím nálezom rozhodol, že základné práva podľa článkov čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13

ods. 1 písm. a), čl. 16, čl. 17, ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené rozsudkom krajského súdu a jemu predchádzajúcim postupom v spojení s rozsudkom okresného súdu, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom, zrušil napadnuté rozhodnutia súdov zúčastnených na rozhodovaní v danej veci a zaviazal krajský súd k úhrade jej trov právneho zastúpenia.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,

Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky (ods. 1). Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť

takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (ods. 2).

Podľa čl. 47 ústavy každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe (ods. 1). Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom (ods. 2). Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní (ods. 3).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018).

9. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

12. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľkou označených práv uznesením najvyššieho súdu, rozsudkom krajského súdu a ich vydaniu predchádzajúcim postupom. K porušeniu označených práv malo dôjsť v dôsledku:

- nesprávneho procesného postupu okresného súdu v predmetnej veci, ktorého následkom je vydanie prekvapivého rozhodnutia, čo je zároveň dôvodom na podanie dovolania podľa § 420 písm. f) CSP;

- nesprávneho záveru prijatého súdmi zúčastnenými na rozhodovaní v tejto veci o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, pre jej rozpor so zákonom, ktorý vyvodili z preukázaného protiprávneho konania [REDAKOVANÉ] pri uzatváraní kúpnej zmluvy, za ktoré však bol [REDAKOVANÉ] v trestnoprávnom konaní postihnutý;

- nesprávneho záveru týkajúceho sa vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej a nemožnosti aplikovať § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka v tomto prípade pri posúdení plynutia premlčacej doby uplatneného nároku;

- nesprávnych záverov najvyššieho súdu o sťažovateľkou predložených dôvodoch prípustnosti dovolania;

- postupu najvyššieho súdu, ktorým preskúmal len splnenie podmienok dovolania, avšak bez toho, aby sa zaoberal meritórnym prieskumom argumentácie predloženej v sťažovateľkinom dovolaní.

III.2 K námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a jemu predchádzajúcim postupom

13. Sťažovateľka namietala nesprávny procesný postup krajského súdu v predmetnej veci a nesprávne právne závery v otázkach relevantných pre rozhodnutie tohto súdu (otázka neplatnosti kúpnej zmluvy a uplynutia premlčacej doby uplatneného nároku), na ktorých založil svoj rozsudok, ktorý podľa nej možno považovať za prekvapivé rozhodnutie.

14. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu vyplývajúca z § 124 zákona o ústavnom súde vzhľadom na dátum doručenia písomného vyhotovenia uznesenia najvyššieho súdu právnomu zástupcovi sťažovateľa (11. septembra 2019) zachovaná.

15. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom rozsudku krajského súdu, ktorý si zabezpečil v rámci svojej rozhodovacej činnosti, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

15.1 Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že okresný súd postupoval v predmetnej veci v rozpore s § 181 ods. 2 CSP, pretože stranám sporu na začiatku konania neoznámil predbežné právne posúdenie veci, čo následne spôsobilo vydanie prekvapivého rozhodnutia vo veci samej, krajský súd poukázal na povinnosť súdu ustanovenú v § 118 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol platný a účinný v čase začatia sporu, a zároveň pritom poukázal na realizáciu uvedeného ustanovenia postupom okresného súdu v predmetnom konaní preukázanú predloženými zápisnicami o pojednávaniach konaných 26. mája 2014 a 16. marca 2016, zo znenia ktorých vyplýva, že zákonný sudca oznámil sporovým stranám podstatné právne významné skutočnosti v tejto veci (otázku uzavretia kúpnej zmluvy i námietku premlčania), na ktoré mohli v konaní v rámci ich procesnej obrany či procesného útoku reagovať. Krajský súd vzhľadom na uvedené uzavrel, že v danej veci „*nemožno mať za to, že by išlo o prekvapivé súdne rozhodnutie*“. Navyše, krajský súd poukázal na závery rozhodnutia ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 326/2012, z ktorého vyplýva,

že porušenie § 118 ods. 2 OSP „*žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka*“ a samo osebe nemôže znamenať, že by bola sťažovateľka vylúčená z výkon jej práv a oprávnení zaručených jej ústavou. Krajský súd následne zdôraznil, že skutočnosť, že okresný súd rozhodol na základe vykonaného dokazovania a nestotožnil sa so skutkovým a právnym zhodnotením sťažovateľky, nemôže viesť k záveru o tom, že v danej veci rozhodol tzv. prekvapivým rozhodnutím.

15.2 Vo vzťahu k tvrdeným nesprávnym právnym záverom v otázke neplatnosti kúpnej zmluvy sa krajský súd v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 10/2016 z 27. júna 2016, vykonal výsluch viacerých svedkov a následne v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že štatutárny zástupca sťažovateľky konal v rozpore s § 13a ods. 1 písm. h) zákona o obecnom zriadení a čl. 2 ods. 1 písm. o), čl. 4 a čl. 5 ods. 2 zákona o ochrane verejného záujmu, čím porušil zákonné obmedzenia ustanovené pre účel verejného záujmu pred záujmom osobným, súkromným či vlastným podnikaním. Následne krajský súd konštatoval, že „*Neplatnosť právneho úkonu kúpnej zmluvy vyplýva práve z toho, že právny úkon kúpnej zmluvy vzišiel z nerešpektovania zákonných obmedzení, povinností, konania v ich rozpore, ktoré sa týkali funkcie starostu, ktorá funkcia je verejnou funkciou a ktorú zastával p. [REDAKOVANÉ], za súčasného pôsobenia ako konateľ – štatutárny orgán zmluvnej strany – predávajúceho, v kúpnej zmluve.*“. Krajský súd ďalej poukázal na to, že z vykonaného dokazovania vyplynul záver, že iná osoba ako [REDAKOVANÉ], ktorá podpísala dotknutú kúpnu zmluvu, vystupovala v pozícii kupujúceho len formálne. V tejto súvislosti krajský súd poukázal, že uvedená osoba bola zamestnancom sťažovateľky a vo funkcii štatutárneho zástupcu žalovanej podľa jej vlastnej výpovede mala vystupovať tak, aby zastrešovala úkony [REDAKOVANÉ] – konateľa a spoločníka sťažovateľky a súčasne predávajúceho z kúpnej zmluvy, ktorý jej v danom právnom vzťahu dával konkrétne pokyny, t. j. [REDAKOVANÉ] pri uzatváraní i realizácii plnení kúpnej zmluvy výrazne participoval.

15.3 Vo vzťahu k tvrdeným nesprávnym právnym záverom v otázke prerušenia plynutia premlčacej doby krajský súd uviedol, že čiastočné plnenie, na ktoré poukazovala sťažovateľka pred okresným súdom, nemalo zákonný dôsledok uznania aj zvyšku tvrdeného dlhu žalovanej, ktorý tvoril predmet tohto sporu. Vo vzťahu k tomuto záveru poukázal predovšetkým na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že pokyny

k uvedeným čiastkovým plneniam dával [REDACTED] a preto nebolo možné usudzovať, že to bola žalovaná, ktorá svojím plnením uznala aj zvyšok dlhu podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho v tomto prípade nedošlo ani k prerušeniu plynutia štvorročnej premlčacej doby.

15.4 Na základe uvedeného krajský súd nezistil, žeby rozsudok okresného súdu trpel vadami, ktoré by zakladali dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie, a preto ho ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

17. Z obsahu rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento súd v predmetnom konaní v rámci svojej prieskumnej právomoci naozaj dôsledne a precízne preskúmal skutkové i právne závery, na ktorých okresný súd založil svoj rozsudok. Vo svojom rozsudku sa krajský súd riadne a podrobne vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky predloženou v odvolaní. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd poukázal na konkrétne dôkazné prostriedky uskutočnené vo vykonanom dokazovaní, z ktorých boli vyvozené skutkové závery okresného súdu, ako aj ustanovenie právnych predpisov, na základe ktorých boli tieto skutkové závery posúdené, pričom poukázal aj na ustálenú judikatúru súdov týkajúcu sa ako procesného postupu, tak i otázky posudzovania absolútnej neplatnosti právneho úkonu v obdobných veciach. Krajský súd postupoval v predmetnom konaní zákonne a v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok okresného súdu potvrdil.

17.1 Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je založené na dostatočných a relevantných dôvodoch, poskytuje odpoveď na všetky skutkovo i právne významné otázky pre rozhodnutie v tejto veci a samotná nespokojnosť sťažovateľa s uvedenými závermi krajského súdu nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozsudku krajského súdu, a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv.

18. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3 K námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

19. Sťažovateľka v podanom dovolaní v podstate zopakovala svoju argumentáciu predloženú v uvedenom konaní pred okresným súdom i krajským súdom.

20. V prvom rade je podľa ústavného súdu v tomto prípade potrebné poukázať na to, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorého prípustnosť je obmedzená, pretože sa ním prelamuje zásada nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia.

21. Sťažovateľka v podanom dovolaní namietala, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v jej veci jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, t. j. procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

21.1 Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že prípustnosť dovolania pri uplatnení dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP nenastáva automaticky len na základe tvrdení žalobcu (v tomto prípade sťažovateľa), podľa ktorých napadnuté rozhodnutie trpí niektorou z väd špecifikovaných v tomto ustanovení, ale k samotnému vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia dôjde až vtedy, keď najvyšší súd v konaní o dovolaní zistí, že

napadnuté rozhodnutie takouto vadou objektívne trpí (pozri I. ÚS 399/2015, na túto judikatúru ústavného súdu napokon odkázal aj najvyšší súd v svojom uznesení, pozn.).

21.2 Najvyšší súd vo svojom uznesení v predmetnej veci s poukazom na judikatúru ústavného súdu (napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03) týkajúcu sa obsahu práva na spravodlivý súdny proces, potrebu aplikácie § 118 OSP v danom prípade i zápisnicu o pojednávaní svedčiacu o postupe okresného súdu v predmetnom konaní, ako aj na samotný rozsah dokazovania vykonaného v uvedenom konaní dospel k záveru, že argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa nemožnosti reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a s tým spojené vydanie „prekvapivého“ rozhodnutia podľa neho „*nemožno akceptovať*“.

22. V ďalšom obsahu dovolania sťažovateľka tvrdila nesprávne právne posúdenie veci, ktoré malo závisieť od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd vo svojom uznesení uviedol, že sťažovateľkou podané dovolanie neobsahuje relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V tejto súvislosti poukázala na judikatúru najvyššieho súdu, ktorá sa ustálila na tom, že pri vymedzení uvedeného dovolacieho dôvodu, pokiaľ sám dovolateľ neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, neoznačí rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. Následne najvyšší súd považoval za potrebné „*zdôrazniť, že pri vymedzení dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. nepostačuje všeobecné konštatovanie dovolateľa, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Dovolací súd nemôže namiesto dovolateľa vytvárať vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu. Takým konaním by dovolací súd uskutočnil procesné neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku a účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže jeho rozhodnutie by bolo*

založené na iných skutočnostiach, než ako boli tvrdené dovolateľom a ku ktorým mala možnosť vyjadriť sa protistrana vo vyjadrení k dovolaniu.“.

22.1 Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že v konaní pred krajským súdom ani v konaní pred okresným súdom k sťažovateľkou namietanej vade zmätočnosti uvedenej podľa § 420 písm. f) CSP nedošlo a súčasne konštatoval, že sťažovateľka svoju námietku nesprávneho právneho posúdenia veci uplatnenú ako dovolací dôvod nevymedzila v podanom dovolaní spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP. Na základe uvedeného najvyšší súd podľa § 447 písm. c) a f) CSP dovolanie sťažovateľky odmietol.

23. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu dospel ústavný súd k záveru, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je založené na dostatočných a relevantných dôvodoch, poskytuje odpoveď na všetky skutkovo i právne relevantné otázky významné pre rozhodnutie v tejto veci i na samotnú argumentáciu sťažovateľky a je podložené aj ustálenou judikatúrou ústavného súdu. Nespokojnosť sťažovateľky s uvedenými závermi najvyššieho súdu nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ňou označených práv.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

III.4 K namietanému porušeniu sťažovateľkiných práv podľa čl. 2 ods. 3, čl. 16 čl. 17 ods. 1 a 5, čl. 47 ods. 1 až 3, čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením najvyššieho súdu a rozsudkom krajského súdu, ako aj im predchádzajúcim postupom

25. Sťažovateľka tiež namietala porušenie čl. 2 ods. 3 ústavy, čl. 16, čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 1 až 3, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy, avšak k ústavnej sťažnosti žiadnu argumentáciu vzťahujúcu sa k uvedeným ustanoveniam ústavy nepredložila. Z uvedeného je zrejmé, že ústavný súd ani z obsahu ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu vecnú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a rozsudkom krajského súdu,

ako aj im predchádzajúcim postupom a už namietaným porušením sťažovateľkou označených práv.

III.5 Záver

26. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd o sťažnosti sťažovateľky pri jej predbežnom prejednaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

27. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu